

Još Hrvatska ni propala...

Autor Administrator

Hrvatska nakon haaške presude generalima

...A mi, kako kažu naši vitezovi, kakvih, hvala Bogu još ima – glave na kup, skupimo svu nacionalnu pamet i snagu, i ponovo u Oluju, u obranu i spas svoje jedine nam domovine, njene èasti i slobode. Ako smo pobijedili u ratu, zašto ne bi u miru. Jer, pravda, ona istinska, ne Pilatova, Orijeva i inih, je na našoj strani. Mi smo samo branili svoje, nismo otimali nièije...

```
@font-face {
font-family: "Tahoma";
}p.MsoNormal, li.MsoNormal, div.MsoNormal { margin: 0cm 0cm 0.0001pt; font-size: 12pt; font-family: "Times New Roman"; }a:link, span.MsoHyperlink { color: blue; text-decoration: underline; }a:visited, span.MsoHyperlinkFollowed { color: purple; text-decoration: underline; }div.Section1 { page: Section1; }
```

```
@font-face {
font-family: "\sans-serif";
}p.MsoNormal, li.MsoNormal, div.MsoNormal { margin: 0cm 0cm 0.0001pt; font-size: 12pt; font-family: "Times New Roman"; }a:link, span.MsoHyperlink { color: blue; text-decoration: underline; }a:visited, span.MsoHyperlinkFollowed { color: purple; text-decoration: underline; }p.CharCharCharChar, li.CharCharCharChar, div.CharCharCharChar { margin: 0cm 0cm 8pt; line-height: 12pt; font-size: 10pt; font-family: Arial; }div.Section1 { page: Section1; }
```

Šok, nevjerica, tuga, konsternacija, ogorèenost - to je Hrvatska danas nakon izricanja presude našim ljudima u Hagu. I osjeæaj izdaje i prevare – zar opet?. Pa šta smo drugo mogli oèekivati od te naše drage Europe, odnosno od njenih predstavnika? Koji su nam proteklih godina naše borbe za opstanak demonstrirali svoja pravila igre. Igre u kojima su mali narodi tek sitne figure koje se mièu ili žrtvuju po njihovoj volji i

nahođenju. Onako kako to njima odgovara. Naèela, moral, èast, to nije za male, to je možda samo za njih. Sjetimo se samo naše ne tako davne prošlosti, onih beskrajnih i tužnih kolona prema Alpama, koje su tražile spas od te iste Europe, tog našeg Zapada. Ali Lord je zapovijedio: Oèistite palubu! I tisuæe i tisuæe su bile prepuštene boljševieòkoj zvijeri bez suda i suđenja. I nikada nije bilo ni suđenja niti osude za taj monstruozi zloèinaèki poduhvat.

Pilat naših dana Alphons Ori, zapamtimo dobro to ime, izreèe presudu našim domoljubima, braniteljima: krivi za sudjelovanje u zloèinaèkom pthvatu. 25 i 18 godina po zapovjednoj odgovornosti. Treæi, hvala Bogu, osloboðen. Autonomna presuda po sudaèkom uvjerenju? Na temelju èinjenica utvrðenih tijekom sudskog procesa? Ili možda, po nekim posebnim, nama malima, nedostupnim pravilima Osnivaèa Suda? I što to znaèi kad iskusni odvjetnik priznaje kako je bio naivan, jer je vjerovao u snagu dokazanih èinjenica? Da je zbog tog uvjerenja izgubio pravnu bitku. Presuda - samo prepisana optužnica. Obrane kao da nije ni bilo.

Ne zanima èasnog suca kontekst - èinjenica da je na Hrvatsku državu, izvršena brutalna agresija od strane Srbije, Crne Gore i JNA, koje su zajedno s pobunjenim i naoružanim Srbima u Hrvatskoj (i BH) i svom onom paravojnom èetnièkom bratijom, èinile jedinstveni ubojiti ratni stroj, koji je okupirao jednu treæinu hrvatskog teritorija, kojega su proglasili Srpskom krajinom, držali ga pod okupacijom pet godina i kroz to vrijeme uèinili zloèine velikih razmjera – bombardiranja i razaranja hrvatskih sela i gradova od Vukovara do Dubrovnika, masovna ubojstva, muèenja, silovanja, utamnièenja, pljaèke i palež svega nesrpskog, i progon stanovništva u cilju etnièkog èišæenja.

Èasni sudac ne vidi i ne priznaje te èinjenice; ratna zbivanja ocjenjuje kao internacionalni sukob, a legitimnu hrvatsku oslobodilaèku vojnoredarstvenu akciju Oluju, koja je doprinijela završetku rata i spasila bihaèku enklavu od sigurnog pogroma kakav se netom prije dogodio u Srebrenici, kao zloèinaèki pothvat i agresiju na legalnu državnu pravnu tvorevinu Srpsku krajinu, dajuæi joj time naknadno legitimitet kojega nikada nije imala.

Ali, kao što je to redovito bivalo i kroz našu povijest, tako nam niti sada nisu samo drugi bili jedini krvci. I sami smo tomu dosta pridonijeli, ako ne i presudno. Bilo onime što smo èinili, bilo onime što smo propustili uèiniti. S pravom se na trgovima izvikuju teze o veleizdaji. Ili, ako baš ne æemo govoriti o izdaji, ne možemo tvrditi da je uèinjeno sve što je trebalo. Ne mislim ovdje na odvjetnièki tim, niti samo na posljednju garnituru vlasti. Zatajili smo opæenito, kao narod, kao država.

Najveæi dio svega onoga što je ostvareno velièanstvenom obranom, ubrzo smo uspjeli obezvrijediti. Nemoralna, nepravedna privatizacija i pretvorba, rasprodaja nacionalnih dobara, osiromašenje najširih slojeva društva uz galopirajuæe zaduživanje i lihvarske kamate, podjele u društvu po svim šavovima, bujanje korupcije i kriminala, nefunkcioniranje pravne države i njenih institucija, kriza vrijednosti, beznaðe, defetizam, sve je to slika Hrvatske danas. I kao takva, razumljivo je zašto je postala izazovan i lak plijen svih moguæih grabežljivaca. Gdje nam je bilo i zašto nismo koristili iskustvo naše Dubrovaèke republike. Koja je unatoè stalnom neprijateljskom okruženju, samo snagom svoje pameti i mudrosti, stoljeæima uspjevala saèuvati svoju opstojnost i slobodu. Mi smo svoju veæ do sada opasno ugrozili.

Ali, nema koristi od zdvajanja i ljutnje i proklinjanja hude sudbine. Nauèili smo mi kroz povijest nositi svoj križ. Neka nam u

ove velike dane Uskrsa uzorom i utjehom bude Onaj, koji, iako bez grijeha, bi još sramnije osuđen i mučen, i koji ponese najteži od svih križeva za spas svijetu, pa i svojih sudaca mučitelja. Posebno neka bude utjeha i nada i nadanja junacima u hramovima, jer on je svemoguć i uvijek na strani pravednika.

A mi, kako kažu i umni i hrabri vitezovi, kakvih, hvla Bogu još ima – glave na kup. Skupimo svu nacionalnu pamet i snagu, i ponovo u Oluju, u obranu i spas svoje jedine nam domovine, njene časti i slobode. Ako smo pobijedili u ratu, zašto ne bismo u miru. Jer, pravda, ona istinska, ne Pilatova, Orijeva i inih, je na našoj strani. Mi smo samo branili svoje, nismo otimali ništa.

A. B.

* * *

Vezane teme: komisija Justitia et pax o hramovima i sudu i suđenju

Sažetak presude generalima

Dr. Ante Nazor: O stradalima u Domovinskom ratu - u brojevima

Odvjetnica J. Sloković o presudi

Evo što je o presudi generalima izjavila Jadranka Slokoviæ, jedna od naših najboljih odvjetnica, koja je imala najviše uspjeha na haškom tribunalu (I. Toma, V. List)

Slokoviæ: Tužiteljstvo nije uspjelo dokazati zapovjednu odgovornost.

Radi se o obliku odgovornosti koji je problematièan s naèela praviènosti, naèela krivnje i presumpcije nevinosti. Taj oblik odgovornosti osporavaju i sami međunarodni suci - kaže odvjetnica Slokoviæ.

Užasnuta sam time što se odgovornost generala Gotovine i Markaèa temelji na udruženom zloèinaèkom pothvatu, i to pravnom obliku koji napušta međunarodna pravna praksa, napuštaju ga nacionalna zakonodavstva, a nije predviđen u Stalnom međunarodnom kaznenom sudu, nema ga u statutu Haaškog suda za bivšu Jugoslaviju. Tužiteljstvo nije uspjelo dokazati zapovjednu odgovornost, pa su pribjegli osudi na temelju teze o udruženom zloèinaèkom pothvatu – u dahu je izgovorila odvjetnica Jadranka Slokoviæ koja navodi da presuda koju je donijelo prvostupanjsko vijeæe govori da je Oluja, a time i država Hrvatska, nastala na temelju zloèinaèkog pothvata.

Sud je generale osudio na temelju takozvanog treæeg oblika udruženog zloèinaèkog pothvata. Prema njemu krivnja postoji gotovo uvijek jer se prilikom donošenja plana i njegova ostvarenja moraju predvidjeti sve moguæe posljedice.

- Radi se o obliku odgovornosti koji je problematièan s naèela praviènosti, naèela krivnje i presumpcije nevinosti. Taj oblik odgovornosti osporavaju i sami međunarodni suci - kaže odvjetnica i podvlaèi da je ovom presudom Haaški sud u potpunosti potkopao svoj kredibilitet jer je pokazao svoju nemoæ.

- No, problem je što je Hrvatskoj i generalima napravljena silna šteta i jedina je utjeha što presuda nije pravomoæna - zakljuèila je J. Slokoviæ.

* * *

Kronologija sudskog procesa generalima

Izvor: V. List, Z. Despot

Temelj za presudu protiv generala Gotovine i Markaèa kao sudionika navodnog zajednièkog zloèinaèkog pothvata jest

tzv. brijunski transkript, odnosno zapisnik sa sastanka predsjednika Tuđmana s političkim i vojnim vrhom neposredno prije Oluje, na Brijunima 31. srpnja 1995.

Kopija tog dokumenta dostavljena je haaškom Tužiteljstvu mimo zakonske procedure odmah nakon smjene vlasti 2000., znaèi nelegalno, a èuvao se na Pantovèaku. Tek je kasnije u Haagu uveden kao dokazni materijal u suđenju Miloševiæu pa je Sanaderova vlada legalizirala njegovo korištenje. Sudionici tog sastanka suglasni su bili da je dokument krivotvoren.

U svibnju 2005. Državno odvjetništvo odbacilo je kaznenu prijavu koju su Gotovini odvjetnici podnijeli protiv nepoznatog poèinitelja zbog krivotvorenja transkripata brijunskog sastanka.

Na Brijunima uz Tuđmana su bili ministar obrane Gojko Šušak, šef HIS-a Miroslav Tuđman, admiral Davorin Domazet Lošo, general Zvonimir Èervenko, glavni logistièar MORH-a Vladimir Zagorec te generali Miljenko Crnjac, Mirko Norac, Mladen Markaè i Ante Gotovina. Ova Tuđmanova formulacija bila je temelj za optužnicu i navodni zloèinaèki pothvat: "Istok (istoènu Slavoniju, op.a.) bismo pustili totalno na miru, a ovo bismo morali riješiti, i jug i sjever. Riješiti na koji naèin? To je sada tema naše današnje rasprave. Da nanesimo takve udarce da Srbi praktièno nestanu, odnosno da ono što neæemo odmah zahvatiti mora kapitulirati u nekoliko dana".

2001. godina

8. lipnja - Prvobitna zapeèaæena optužnica protiv Ante Gotovine, odnosno zahtjev za njegovim uhiæenjem poslan je tadašnjoj koalicijskoj vladi, koja je poslala sudu službenu pritužbu da zbog teških kvalifikacija ne može prihvatiti optužnicu koja je tada još bila èuvana u tajnosti. Gotovinu su haaški istražitelji htjeli ispitati još 1998. u statusu osumnjièenika, ali je tadašnja hrvatska vlast to odbila.

26. lipnja - Tijekom posjeta glavne haaške tužiteljice Carle del Ponte Zagrebu objavljena je optužnica protiv Gotovine. Tužiteljica je tom prilikom optužila hrvatsku Vladu da nije reagirala na vrijeme i uhitila Gotovinu. Iz vlade su pak odgovarali da nisu ništa mogli uèiniti da sprijeèe Gotovinin bijeg te su odbacivali odgovornost za to.

Uhidbeni nalog za Antu Gotovinu

23. srpnja

Zagrebaèki županijski sud izdao je uhidbeni nalog za Antu Gotovinu na temelju haaške optužnice. Vladina odluka da suraðuje s Haaškim sudom rezultirala je pak krizom vladajuæe koalicije, koja je opstala zahvaljujuæi podjeli HSLSa.

2002. godina

Cijelu godinu traje natezanje s haaškim tužiteljstvom o lokaciji odbjeglog Gotovine. Tužiteljstvo uporno tvrdi da se on skriva u Hrvatskoj i u susjednoj BiH, pozivajuæi se na izvješæa koja je prikupilo s raznih strana, dok hrvatska vlada to odbacuje tvrdeæi kako je Gotovina pobjegao iz Hrvatske.

2003. godina

10. lipnja - U tjedniku Nacional objavljen je intervju s odbjeglih generalom Gotovinom, za kojega je njegov autor i tadašnji vlasnik tjednika Ivo Pukanić rekao samo da je razgovor obavljen u jednoj zemlji Europske unije. Gotovina je opovrgnuo odgovornost za zločine iz optužnice te rekao kako bi se predao sudu samo ako će ga ispitati u svojstvu osumnjičenika (tada je već dvije godine bio optuženik). Pukanić ni policiji nije želio otkriti mjesto sastanka s Gotovinom, a hrvatske su vlasti neuspjele pokušale dogovoriti njegovu dobrovoljnu predaju.

2004. godina

12. ožujka - Čermak pred sudom izjavljuje da nije kriv po svim točkama optužnice, a on i Markač podnijeli su zahtjeve za privremeno puštanje na slobodu. Raspravno vijeće dvaput je odbilo njihov zahtjev, no Žalbeno vijeće dalo im je za pravo te odobrilo njihovo privremeno puštanje na slobodu 2. prosinca 2004.

23. studenoga - Glavna tužiteljica Carla del Ponte je, podnoseći izvješće Vijeću sigurnosti UN-a, ponovila kako se Gotovina i dalje skriva u Hrvatskoj, navodeći kako je te godine viđen da ljetuje u Brelima. Nakon tog, hrvatska je Vlada pokrenula opsežnu akciju ispitivanja Gotovinih prijatelja i suradnika, no mjesto skrivanja nije doznala. Čak je i tadašnji premijer Ivo Sanader pozvao Gotovinu da se preda kako bi olakšao početak pristupnih pregovora Hrvatske s EU, s obzirom da je njegovo uhićenje bilo jedan od glavnih uvjeta za primanje u članstvo.

2005. godina

Siječanj - Odvjetnički tim Ante Gotovine izjavljuje kako se general želi predati ako bi mu se sudilo na hrvatskom sudu, a ne u Haagu, no taj je zahtjev hrvatski sud odbio.

Veljača - U medijima se pojavila priča kako je Vlada poslala posrednika da pokušava dogovoriti Gotovinu predaju, no Vlada je to demantirala. Predsjednik Mesarić i premijer Sanader zajednički zapovjedaju policiji i obavještajnim službama da pojačaju napore kako bi locirali, uhitili i izručili Gotovinu hrvatskom sudu. Tužiteljica Carla del Ponte optužuje Hrvatsku da vodi dvostruku igru i zavlada cijeli slučaj.

"Identificirati, locirati, uhititi, transferirati"

Ožujak - Hrvatski državni vrh počeo izradu tzv. Akcijskog plana za uhićenje generala Gotovine i njegovo izručenje hrvatskom sudu, kojeg je tadašnji predsjednik Sabora Vladimir Šeks na HTV-u opisao riječima "Identificirati, locirati, uhititi, transferirati".

27. svibnja - slovenska televizija POP TV objavila je kako je general Gotovina uhićen u južnoj Italiji s lažnom putovnicom, no tu su vijest ubrzo opovrgnule i talijanske i hrvatske vlasti. Analitičari su to protumačili kao pokušaj zainteresiranih tajnih službi, uključujući i hrvatsku, da testira Gotovini sustav obavješćivanja i reagiranja. Naime, prateći neke od generalovih bliskih prijatelja ili osoba za koje se sumnjalo da mu pomažu, tajne su se službe nadale da će doznati na koji način će oni krenuti provjeravati dojavu o uhićenju.

31. kolovoza - Hrvoje Petraè, koji je bio u bijegu od otmice sina generala Vladimira Zagorca, a povezan je s financiranjem bijega Ante Gotovine, uhiæen je u Grèkoj. Uhiæen je svega dan prije sastanka ministara vanjskih poslova EU, koji su trebali raspravljati i o tome ispunjava li Hrvatska obaveze prema haškom sudu. Iz Vlade su uhiæenje komentirali time da se sve toèke Akcijskog plana za uhiæenje Gotovine ispunjavaju, a predsjednik Mesiaš izjavio je kako je Petraèevo uhiæenje dokaz da hrvatske tajne slušbe ne mogu puno uèiniti ako se bjegunac ne nalazi u Hrvatskoj, oèito aludirajuæi na slušaj Gotovina. Hrvatske su vlasti u rujnu poslale istrašitelje da Petraèa ispituju o tome gdje se skriva Gotovina.

3. listopada - U svom izvješæu Europskoj uniji glavna je haška tušiteljica Carla del Ponte izjavila kako Hrvatska u potpunosti surašuje s haškim sudom u potrazi za odbjelim generalom Gotovinom. Time je uklonjena najveæa prepreka za pošetak pregovora o èlanstvu Hrvatske u EU.

Uhiæen na Tenerifeu

7. prosinca - Nakon gotovo èetiri i pol godine skrivanja, Gotovina je uhiæen u hotelu Playa de las Americas na Tenerifeu, najveæem otoku Kanarskog arhipelaga. Vijest o njegovu uhiæenju objavila je haška tušiteljica Carla del Ponte iduæeg dana tijekom posjeta Beogradu. Gotovino uhiæenje u kratkom je roku postala glavna vijest dana ne samo hrvatskih nego i svjetskih medija. 10. prosinca prebašen je u Haag, odnosno pritvorsku jedinicu u Scheveningenu, a dva dana kasnije ošitovao se o optušnici izjavljušæi da nije kriv.

2007. godina

28. prosinca - Prekinuto je privremeno puštanje na slobodu Mladena Markaša jer je prekršio uvjete puštanja na slobodu. U pritvor u Scheveningenu vratio se 30. prosinca 2007. Vrašen je u pritvor nakon što su mediji objavili kako je u prosincu te godine, u društvu tadašnjeg ministra unutarnjih poslova Ivice Kirina i HDZ-ovog saborskog zastupnika Josipa Ðakiša, bio u lovu na veprve na Bilogori, èime je prekršio pravila o kušenom pritvoru.

Pošelo sušenje trojci generala

2008. godina

11. ošujka - pošelo sušenje trojci generala. Tušiteljstvo ih tereti da su u vremenskom razdoblju oko i za vrijeme provošenja vojno-redarstvene operacije Oluja individualno ili sudjelovanjem u zlošinašem pothvatu, planirali, poticali, narešivali, izvršili ili pomagali i podršavali planiranje, pripremu i pošinjenje više kaznenih djela, mešu kojima su progoni, deportacije, okrutno postupanje prema civilima, ubojstva, bezobzirno razaranje te pljaškanje javne i privatne imovine.

12. ošujka - Usvojena izmijenjena spojena optušnica po kojoj se trojci generala izriše presuda. Optušnica protiv Gotovine se od lipnja 2001. mijenjala, skrašivala, spajala s Èermakovom i Markaševom, a ovo je bila konašna verzija.

2009. godina

5. ožujka - optužba je završena s iznošenjem svojih dokaza. Obrana je iznošenjem svojih dokaza započela 28. svibnja 2009. a službeno je završena 27. siječnja 2010. Od 24. veljače do 22. travnja svjedočilo je još sedam svjedoka koje je pozvalo Raspravno vijeće.

2010. godina

2. i 3. lipnja - Tužiteljstvo je predložilo nove dokaze u ponovno otvorenom postupku izvođenja dokaza optužbe, nakon čega je obrana Ivana Ćermaka pozvala dva svjedoka u ponovno otvorenom postupku izvođenja dokaza obrane.

30. kolovoza - 1. rujna - Objavljena odluka raspravnog vijeća u kojoj se odbija zahtjev tužiteljstva za izdavanjem subpoene Hrvatskoj za isporuku topničkih dnevnika. Predsjednik vijeća sudac Alphons Orić ocijenio je kako nema dokaza da topnički dnevnici koji bi dokazivali prekomjerno granatiranje Knina uopće postoje. Time je završeno dvogodišnje natezanje između tužiteljstva i Republike Hrvatske, koju su i prethodna glavna tužiteljica Carla del Ponte i sadašnji glavni tužitelj Serge Brammertz optuživali da skriva te dokumente koje tužiteljstvo smatra ključnima u dokazivanju svojih tvrdnji.

Održane su završne riječi na suđenju trojici generala. Tužiteljstvo je svoju završnu riječ temeljilo na dijelu optužnice o udruženom zločinačkom pothvatu hrvatskog državnog i vojnog vrha na čelu s tadašnjim predsjednikom Republike Franjom Tuđmanom i ministrom obrane Gojkom Šuškicom, a koji se pak temeljio na tzv. Brijunskom sastanku.

2011. godina

15. travnja - Tri godine nakon početka suđenja, Raspravno vijeće pod predsjedanjem suca Alphonsea Orića izriče presudu generalima Anti Gotovini, Mladenu Markaču i Ivanu Ćermaku po optužnici za zločine protiv čovječnosti i Kršenja zakona i običaja ratovanja.